

Elfizetési árak:

Egész évre 10.- frt
Félévre 5.-
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.-
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpíacz, a váro-
száll szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos postát
soronként 5 kr-ával
számítanak.

Konvent után.

(Viszhang a „Debreczen“ ápril 17-iki cikkére.)

A „Debreczen“ f. hó 17. számában „Konvent után“ címen —a—r a Buda-
pesten f. hó 10—13. napjain lefolyt s az
egyetértés és testvéri szeretet szellemétől
s magas hivatásérettől áthatott, nyugodt,
békés, komoly tanácskozással magyar
reformált egyházunk szellemi, erkölcsi s
anyagi jólété érdekében annyi nagy fon-
tosági kezdeményezéssel föllépett, annyi
üdvös munkát végzett konventi ülések al-
kalmából, a legalaptalanabb és képtele-
nebb vádakkal ront neki magyar reform-
mált egyházunk emez illüstris képviselői
és kormányzati hatóságának s miután a
konvent tanácskozásának menétén és vég-
zésein áttekint, még pedig a nélkül, hogy
ezekről csak hozzávetőleg biztos tájékozást
is szerzett volna magának: szomorú
s óhajlás tolu a lelkéből, hogy — hajh —
a konvent többé nem áll föladata magas-
latán; egyháza bajait s ezek orvos szeret
nem ósméri, egyéni és osztályérdekeken
felülemelkedni nem tud; az elébe kerülő
kérdéseket elodázza, vagy félszeg rend-
szabályok alkalmazásával megoldatlan
nagyja stb.

Elég nagyhangú vád s merész íté-
kezés — pedig a meglehetősen hosszú cikk-
ben azon az egy ponton kívül, mely a
konventnek ama cikkíró szerint kiengesztel-
tetlen bűnét állapítja meg, hogy ápril
11-én a kálvintéri templomban tartott
istentiszteleten megjelent, ninesen egyet-
len ténykörülmény sem, a hol cikkírónak
fentebbi conclusiókra vezetett állításai a
valóságot fednék, úgyhogy méltán föl-
vetetheti a kérdést: félre van-e vezetve
cikkíró vagy — mivel jóhiszeműségét
kétségbe vonni nem akarnók — becsmerlő
nyilatkozatai és merész vádai benső szük
ségképisséggel fakadnak-e nyugtalan, iz-
gága lelke mélyiről? ?

Mi az előbbi vagyunk hajlandók
föltenni s e föltevésünkben hozzá is in-
tőzzük az alábbi fölvilágosító néhány sort,
a melyeket a józan közvélemény tájékoz-
tatására, —a—r cikkke után, különben is
szükségeseknek vélünk.

A cikk. mindjárt az elején két sar-
kalatos tévedést árul el. Az egyik szerint
„a konvent az ev. ref. magyar egyháznak
legfőbb testülete“, a másik szerint „(a
konvent) 28 választott tagját ezelőtt, a
presbyteri — synodalis egyházalkotmány
követelése szerint, a presbyteriumok köz-
vetlenül választották.“ Az előbbi állítás-
sal szemben állanak egyházi törvényeink,
a melyeknek 64. §-a szerint „a magyar-
országi reformált egyház törvényhozó és
legfőbb intézkedő gyűlése: a „zsinat“,
tehát nem a konvent. A második állítás
pedig a történelmi tényekbe ütközik, mert
például a mi egyházkerületünkben a kon-
venti képviselőket sohasem választották
közvetlenül a presbyteriumok s arra
nézve, hogy e tekintetben a presbyteri-
synodalis egyházalkotmány mit követel,
igen sokan eltérő véleményt táplálnak
—a—r-től, hogy a legutóbbi egyetemes
zsinatnak egyházi törvényeink 50. §-ában
(lásd az f. pontot) lefektetett fölfogásáról

ne is szóljunk. Reméljük, hogy —a—r.
kacsaringós észjárása sem fogja a f. évi
konvent tagjait felelőssé tenni azért, a
mit utolsó zsinatunk szerintünk egészen
helyesen s teljes összhangban egyházal-
kotmányunk alapelveivel, törvénynyé
emelt. Vagy talán nem is egyházalkotmányi
aggodalmakból, hanem azért kellene a
konventi képviselőket a presbyteriumokkal
választani, mert az egyházkerületi köz-
gyűlésen a pártoskodás nagy szerepet
játszik s mert a demokrata elv ezt köve-
telné? ? Az előbbi sokat hánytorgatott állí-
tás igazságát sem jobbra sem balra nem
kívánjuk feszegetni, de abban a naiv,
gyermeteg hitben nem oszthatunk,
mintha e tekintetben egyházkerületi gyű-
léseink és presbyteriumaink között emezek
javára bármi különbség is léteznék; a mi
más szavakkal azt teszi, hogy ez a kö-
rülmény a döntés momentumai közül
bátran kiküszöbölhető. — Hogy pedig
a demokrata elv mit kíván, ki mondja
meg? Ki fog itt korlátokat szabni?
Hátha esetleg azt követelné az az elv,
hogy ne a presbyteriumok, hanem az
egyházközönségi közgyűlések, vagy az
összes egyháztagok válaszsanak, ide
értvén még azokat is, a kiket a tör-
vény vagy fegyelemi bíróság választási
joguktól megfosztott? Hiszen vannak igaz-
ságatlan ítéletek is? Mi félünk, hogy a
szépen esengő demokrata elv hamarosan
megtalálva vedleni s kibujni belőle a
demagogia. Magunk részéről az e féle,
gyakran merőben subjectív fölfogást vagy
épen kétes értékű törekvéseket leplező
szólásokat, amelyek reformált egyházunk
különböző társadalmi rétegeinek békés
egyetértésében, összhangzó, vállvetett mű-
ködésében s az egyházi élet munkálására
való szeretetteljes összeolvadásában csakis
kárt tehetnek, egyházi életünk mezejére
nem is vinnők által. Különbe —a—r-nek
és az állítása, hogy a konvent főurakból
és nagy jövedelmű lelkészekből alakul:
egy általán nem felel meg a valóságnak
el is tekintve attól, hogy buzgó főuraink
bentlétéért épen az —a—r szerint egyedül
idvezítő presbyteriumok viselik (s azt
hisszük gyönyörűséggel viselik!) a felelős-
séget, mert az illetők — egynek kivételé-
vel — épen főgondnokok. Hogy a csekély
javadalom különösebb mértékben kvali-
fikálja az egyház legmagasabb fokú kor-
mányzására, már csak azért is bajos
volna —a—r-rel együtt vallanunk, mert
ekkor nagy szellemi és erkölcsi érdekeink
azt parancsolnák, hogy fel ne emeljük
valahogyan azokat a csekély javadalmak-
kat. Hogy pedig a konvent tagjai az egy-
ház érdekeinek képviselőitében a „kor-
mánynyal való pártoskodás miatt“ nem
tudának minden mellétekintet nélküli
magaslatra emelkedni, vagy hogy kör-
rükben „bizonyos önző irányzat“ is volna
fölfedezhető: légből kapott állítások és
alaptalan gyanúsítások, a melyeket már
azon magas egyházalkotmányi testüle-
tekre való tekintetből is kerekken vissza
kell utasítanunk, a melyeknek a konvent
nagy része egyszerű kifolyása.

Hogy az 1848 ik törvények szente-
sítésének, országos törvény által nemzeti

ünneppé emelt évfordulóján e konvent,
napi munkájának megkezdése előtt, tem-
plomba ment, azért —a—r. keményen
meglecezteti, mert gondolja, mert nem
tetszett neki elmenni márczius 15-én.
(Igaz, hogy csak április 10 én ült össze!)
Hanem azért az 1848. XX. t.-cz-ben le-
fektetett egyenjogúsági elv valóítását ő
is nagyon szívesen venné. Természetesen
azért, hogy az a nagy elv maig sem va-
lósult, megint a konventet, meg Tisza
Kálmánt okolja. Hogy itt a konvent nem
hibás, mert hiszen már tavaly 20-ik j. k.
számában is hangsúlyozta, miként a lelkészi
jövendeleme kiegészítéséről szóló törvényt
az 1848. XX. t.-cz. végrehajtásának nem
tekinti s ref. egyházaink önműködéséből nem
fedezhető szükségleteinek kielégítését az
1848. XX. t. cz. szellemében alkotandó
törvény által óhajja biztosítani — azzal
ő mind keveset törődik.

Ha az egész konvent alaposan kikap
minden igaz ok nélkül: hogy vihetné el
szárazon a maga önfeláldozó, buzgó mun-
kásságát épen az elnökség. Tisza Kálmán
tehát nemcsak a 1848. törvényekért, ha-
nem azért is kikap, hogy miért mondotta
a Cziike Lajos esperes felszólalása alkal-
mával, miként neki bizonyos érdemei
csakugyan vannak a haza körül. Ertesü-
lésünk szerint ugyan ezt *nem* mondotta,
ellenkezőleg hangsúlyozta, hogy a vallás-
és közoktatásügyi tárca költségvetésénél
lelkészeink kongruája érdekében történt
fölszólalása érdem számba nem mehet,
mert kötelesség volt s ezzel az indokolá-
sal háritotta el magától a személye iránt
megnyilatkozott bizalomnak jegyzőkönyvbe
vételet, hanem azért —a—r szerint Tisza
a maga szerénységét mégis csak „látsza-
tossá sőt tönkre tette“ ám. Miért? Mert
—a—r souverain önkénye úgy akarja.

Azt is bajosan fogja elhinni valaki
—a—r-nek, hogy ref. lelkészeinket az a
„szomorú elő kijelentés“ (volt ennél már
„előbb-kijelentés“ is), miként a lelkészi
özvegy—árvagym-intézetben 4—5 év
mulva beáll a deficit, „megdöbentette“
volna. Bajosan, mert ezek a lelkészek
olvasni szokták a konvent jegyzőkönyveit
s ha egy általán volt okuk a megdöbbe-
nésre: ezen a lelkiállapoton még tavaly
tulestek, mikor a konvent 10 jkvszám alatt
kimondotta: „arra a jelentésre pedig, a
mely szerint a segélyre szorultak számá-
nak rohamos növekedése miatt a kifize-
tendő évi segélyek a gyámintézet kama-
taiból fedezhetők nem lesznek, — azt
határozza, hogy megbizsa a gyámintézeti
bizottságot a mutakozó baj elhárításának
tanulmányozásával s felkéri egyuttal, hogy
e tekintetben a jövő évi konventre rész-
letes előterjesztést és javaslatot tegyen.“
Most bizonyára mindenki teljes megnyug-
vással fogadta a konvent azon intézkedé-
sét, amelylyel a különben nem is imni-
nens veszély elhárítása végett 1900-tól
fogva 4 évi 25 ezer forintos részletekben
újabb 100 ezer frtot folyósított a közalap
pénztárából az országos reform. lelkészi
özvegy—árva gyámintézet pénztára ré-
szére. Cikkíró figyelmét — úgy látszik —
az is kikerülte, hogy a konventnek e
kérdésben folytatott vitája merőben aka-

Az ezredéves
kiállítás
orvosi juryje a

Ferencz József keserűviz

valamennyi hasonló viz között, egyedül ítélte a Nagy
Millenniumi Érmét, továbbá egyedül tiszteltetett meg ő
Felsége által egy legmagasabb kitüntetéssel. A Ferencz
József keserűvizből mint rendszeres adag egy boros
pohárral reggel éhgyomorra véve elégséges

demikus jellegű volt, mert arra nézve a gyűlés tagjai között *egy pillanatra sem volt véleménykülönbség*, hogy a gyámintézet alapszabályaiból folyó kötelezettségeikért a közalapnak szavatottságot kell vállalni s a *netalán mutatkozó deficizet mindenkoron fedeznie kell*. Csak a szükséges összegnek mostani, avagy a deficizt beállítással később történendő átutalása, valamint tőkeadomány vagy évjáradék alakjában leendő folyósítása körül forgott az eszmecsere. Különben az intézet tervezőinek dicsőségét is alaptalanul igyekszik — a — r. megtépásni, mert azt a jelen konventről közölt hírlapi referádából is megtudhatta volna, miként a deficiz lehetőségének az oka korán sem a tervezők által netalán elkövetett számítási hibákban rejlik, hanem azon, az öt egyházkerület egyhangú óhajára történt intézkedésben, mely a gyámintézet jótékonyágát, áldásait, segélyezéseit 5 évvel előbb életbe léptette, *mintsem az eredeti számítások contempláltak*.

A tőkesegélyek kérdésénél ismét oly sűrű fogalomzavarral küzdök — a — r., hogy szinte természetes, ha „megütöközik” benne. Azt a szörnny-állítást kockáztatja meg, mintha a konvent „a tőkesegélyadást 1902 ig felfüggesztette volna” (!!!) Ilyesmire nemcsak a konventen, de az egyetemes magyar reformált egyházban is, — a — r. en kívül senkinek sem volt eszé ágában sem. A konvent csak azt mondta ki, hogy miután az egyes egyházkerületek a tőkesegélyezési szükségletek teljes és szerves kimutatását elkészítették (vesd össze az 1897 iki 57 és 1898. 72 jegyzőkönyvi számokat) s a konvent ez alapon kidolgozott segélyezési munkaprogramjának megvalósítása az 1902 ig eső éveket bőven lefoglalja s miután az összes szükséglet alapos áttanulmányozásán nyugvó céltudatos, rendszeres munka egységét évenként, gyakran öletszerűleg benyújtandó újabb kérvényekkel négyen nyomozavarni semmiképp sem lehet kívánatos: *a munkaprogram alapjául szolgáló kimutatásokat az 1902. konvent bezárá-*

ság végleg lezártnak tekinti s addig új segélykérvényeket nem fogad el. De már az 1903. konvent a még addig ki nem elégitett eddigi kérvényeket a kerületek útján 1902 ben és 1903 ban fölterjesztendő újabb igényekkel kombinálni fogja s ki fogja egészíteni! Különben a ki tudja, hogy a konvent az idén 4779 frtnyi tőkesegélyt szavazott meg a mi 95,580 frt tőkének felel meg; a ki figyelemre méltatja, hogy a konvent illető szakbizottsága szép és nagy föladatának mentől intenzívebb megoldásán egész odaadással fáradozik s hogy a rendelkezésre boesátott anyagi eszközök is évről-évre jelentékenyebbekké lettek, mert míg korábban, a közalap évi jövedelmének rendelkezésre álló összegéből csak 40%-ot fordítottak erre a célra, az 1898. konvent (9 jkvszám 3 pont alatt) ezt a százalékot 50 re, a f. évi konvent pedig már erre az évre is 60-ra emelte: az nem fogja tóditani — a — r. jeremiáit s ebből az alkalmából nem fogja konstatálni „az ev. ref. egyház anyagi ügyeinek hanyatlását.”

Hogy felekezeti tanítóink korpótlék ügyében a konvent erélyesen meg nem sürgette a minisztert, ez — a — r. szerint megint egyik nagy bűne. De hát nézzük meg jobban, hanyadán áll ez a kérdés? Egyházi törvényeink 58. §. b. pontja szerint a konvent „intézkedik az öt egyházkerületet illető mindazon ügyekben, a melyeket a kerületek hozzá együttesen vagy külön felterjesztenek.” Nos tudja-e — a — r., hogy a tanítói korpótlékok ügyében valamelyik egyházkerület oly irányú fölterjesztéssel járult volna a konvent elé, mint aminőt ő, — a — r. óhaj? Felelet: nem tudja, mert hiszen egyik sem járult. A konventnek tehát nem is volt föladata, hogy sürgető feliratot intézzen a miniszterhez, annál kevésbé, mert az egyetemes tanügyi bizottság elnöksége által az egyes egyházkerületektől bekért hivatalos adatok azt mutatták, hogy a miniszter az utolsó hetekben szegény egyházaink részére országsszerte tömegesen folyósította a tanítói korpótlékokat.

Az adórendszer reformjáról egyetemes konventünk — a — r. szerint — horrendum dieu! „hallani sem akar” (!?) Na ezt az 1734. november 5. ülésezett bodrog-kereszturi konventtől 1898 ig terjedő másfél század alatt talán mindegyik konventre több joggal lehetett volna mondanani, mint a tavalyira és az ideire. (Vesd össze az 1898. konvent 22, 36. 68 és 69. jk. számaikat.) Hát nem méltóztatott tudomásul venni, hogy az idej konvent tanácskozásában az adóreform kérdése előkelő helyet foglalt el; hogy a közalapi végrehajtó bizottság egyházi adózási viszonyainkról nagyérdékű jelentést tett, a melyet a helyben megjelenő Debreczeni Protestáns Lap április 15 iki száma a 237. és k. lapokon egész terjedelmében bemutató; hogy a konvent ezzel a jelentéssel kapcsolatban, az adózási reform tervének kidolgozása végett épen a konventi elnökség elnöklele alatt, igen tekintélyes bizottságot alakított; az adózási viszonyokkal való sürgős foglalkozásra egyházkerületeinket felszólította és különösen kiemelte, miként a konventi segélyezés különös tekintettel lesz azon egyházakra, a hol a zsinati törvények 246. és 247. § ban contemplált egyenletesebb teherviselés tényleg foganatosítottak (Lásd a Debr. Prot. Lap említett számának 243. lapját)?? Ha nem, úgy hova lesz leezkedtető hangjának jogosultsága; ha igen: hogyan ítéljük föllépésének jóhiszeműségéről?

Végül a gazdasági munkások és különösen a cselédek vasárnapi munkaszünetére fölött folyt eszmecserevel foglalkozik — a — r. s adáz haraggal fordul a „tiszántúli egyházkerület egyik vezérfőfia” (értsd: gr. Tisza István) ellen, a ki noha a vasárnap megszentelésének s az ez irányú nyomatékos egyházársadalmi munkásságnak kiváló fontosságát és szükségét kiemelte: a gazdasági munkások vasárnapi munkaszünetének (mert csak erről szolt így, a cselédeket már külön választotta tőlük!) állami törvénybe iktatását, illetve — mint magát kifejezte — azt, hogy erre a munka-

TARCZA.

A kura.

Irta: Kóbor Tamás.

Szalóczy barátom egy szép napon beállit hozzám.

— Buesuzni jöttem, — szól ideges türelmetlenséggel, — utazom.

— Te? A ki soha sem ült vasuton.

— En hát, azt hiszed, nekem nem találták ki a vasutat?

— Hogyne, hogyne. De pattogsz mindjárt! Hová mégy? Mikor jössz vissza?

— Nem tudom, hova, nem tudom, mikor jövök. Talán holnap, talán soha.

— Tehát megbolondultál! — találgatom jóakaró fejbőlintással.

— Beteg vagyok, kurára megyek.

— Ugyan, ugyan. Hiszen a vasat is nyersen eszed.

Nyugtalanul hanykolódott székén.

— Eh, — pattant ki, — hiszen azért jöttem el, hogy megmondjam, minek is küzdök hát? Szerelmes vagyok és szököm. Értd meg, szerelmes ha még huszonegy óráig itt maradok, el vagyok veszve: megházasodom.

— Hát aztán? Nem vagy pap, nem vagy kiskoru. Végre is, a mig az emberek házasonak, téged sem igen kompromittálna ez a komoly lépés.

Szentimentális lett a sirásig.

— Hagyd a tréfát s hagyd a komoly-ságot, barátom. En nem akarok megházasonni, nem akarok tudni r-la, sem a szerelemről. Asszony, leány után sohasem bolondultam, mindig lenéztem azokat, a

kik teszik. A férfi éljen éz gondolkodjék. S mióta szerelmes vagyok, annál jobban vagyok erről meggyőződve. Rettenetes lealjasodás a szerelem,

Halljad csak. Ide hozták Pestre a cousinomat. Érted, a cousinot! A legbanálisabb a világon, hogy az ember beleszeret a cousineja és nagybácsija lesz a tulajdon gyermekének. Micsoda izléstelenség. Balek tempó. De hagyj. Tegyük föl, hogy egészen idegen teremtét a kivel a vasuti perronon néhány szó váltottam. És azóta sehogy sem lelem a helyemet. Akár mihez fogok, rá kell gondolnom. Akár hol vagyok, hozzá kell sietnem. Lefekszem! őt látom. Eloltom a gyertyát, a fal felé fordulok, fél hangon azt kell mondanom; jó éjszakát édes angyalom. Reggel a milyen korán csak lehet, hozzá sietek. Egész napomat vele töltöm s mig mellette vagyok, iszonyu gyötrellemmel mondogatom: szaladj innen, menekülj. S alig, hogy elhagynom, számlálom a perczeket! mik tőle elválasztanak.

Ez is hagyj. De látnom kell a néni szakértő pillantását, a mit az apámmal vált. Tünnöm ingerlő mosolyát, mely azt mondta: ugy-ugy, nagyon jól megy. Ördög, pokol! Idehozna egy leányt azzal a szándékkal, hogy hozzám adják feleségül és én beleszeretek, horogra akadok, mint akármelyik buta hal. Ha legalább pusztán az én akaratom műve volna, de éreznem kell, hogy ezt az én szerelmemet elhatározták mások. Mintha csak a kedves azt mondta volna: ez a Pista nyugodtan éli a néni napjait és nem tud semmit a szerelemről. — Adjunk be neki valamit, hogy tudjon róla. Hát türheti ezt önérvényes ember.

Nevetnem kellett dühös kifakadásain.

— Oh, csak kaczagj, megérdemlem. Eleget kaczagtam én is a mások szerelmi nyavalyáján. De én erős vagyok és nem nevelségecs. Egyszerűen nem hagyom magamat. Érzem, tudom, hogy a lelkem minden szóra ahhoz a kislányhoz fűz, de inkább belehalok, semhogy engedjek a gyöngeségemnek. Az ember nem gyerek. Megszabtam az életem útját, meghatároztam munkarészemet, a mit el fogok végezni. berendezkedtem az örökös függetlenségre s most jön egy leány és öntudatos programomat halomra döntén. Az ördögbe is, a férfi életprogramja attól függjön, hogy egy falusi kislány fölönázik-e Budapestre, vagy szépen otthon marad? Ha önagysága otthon marad, én hü maradhatok magamhoz, de mivel nem maradt otthon, most már olyan életem legyen, a milyen különben sohasem lett volna? Gyűlölöm a véletlenséget, föl-lázadok hatalma ellen és — száz szónak is egy a vége, itt hagyom őt, az egész eddigi életemet és megyek messzire, hogy vissza ne jöhessenek s nem is látok addig, a mig teljesen ki nem gyógyultam szerelmemből.

— Bolond vagy kedves barátom — szoltam a legkomolyabban. — Tehát hogy a véletlennek ne legyen része a boldogságodban, — a véletlennek akarod köszönni a boldogtalanságodat?

— Hogy-hogy?

— Azt mondd, nem akarsz házasonni pusztán azért, cosineod méltóztatott véletlenségéből Budapestre jönni.

— Ugy van.

— Tudtommal sohasem szántad volna magad arra, hogy időtlen időkre elutazzál,

szünetre szeritve...
gel nem...
Egyéni...
lösséget...
nehézel...
sem látj...
Hanem...
rozatár...
löleg tá...
vent eg...
ellenébe...
lást e l...
határoz...
ben, me...
pedig n...
állást n...
iránt a...
s helyj...
sz. hat...
fogja, l...
megyei...
munka...
föliat...
illetve...
volt a...
leg e...
szerint...
pedig...
indítvá...
rületne...
sornyi...
ternél...
törvé...
kiváló...
nek ne...
politik...
konven...
gesség...
többr...
sulyát...
oldalr...
gelen...
nem l...
ház e...
tesre...
nak l...
tároza...
akkér...

ha co...
nem l...

lenség...
tetten...
rozok...
a sz...
ellent...

csak...
akko...
gyer...

sóha...
nék g...
de n...
esetl...
dozn...
már...
hata...
— d...
a h...
miér...
hogy...
férj...
végü...
sem...
az...
ezt...
én r...

kal...
adás...
szór...
ha...
pedi...
Iste...

szünetre az államhatalom zsandárral kényserítse őket, a protestáns szabadelvűséggel nem találja összeegyeztethetőnek. Egyéni nézetéért bizonyára elviseli a felelősséget, sőt azonfelül talán még —a—r. neheztelését is. S mi semmi szükségét sem látjuk, hogy őt oltalmunkba vegyük. Hanem a konvent tárgyalásáról és határozatáról —a—r. ezen a ponton sines kelőleg tájékozva, amikor azt írja, „a konvent egy-két helyesebben gondolkozó tag ellenébe kimondja, hogy nem foglal állást e kérdésben.“ Nos, hát a konvent határozata egy taggal sem volt ellentétben, mert egyhanglag hozatott. Tartalma pedig nem volt s nem is lehetett az, hogy állást nem foglal. Hiszen a konvent ez iránt a kérdés iránt komolyan érdeklődik s hogyha —a—r. a tavalyi konvent 71. sz. határozatának 3. pontját felüti. látni fogja, hogy egy rokonszándékban, az állami, megyei és községi tisztviselők vasárnapi munkaszünetre kérdésében kelt konventi felirat most is a cultusminiszternél illetve minisztertanácsnál van. Hanem volt az, hogy mivel a kérdést *kellő leg előkészítve* nem látja ez idő szerint mellőzi a feliratot. Ez az indoklás pedig természetesen vonatkozhatott az indítványozó egyházmegye és egyházkerületnek nagyra is rövid, mindössze pársornyi fölterjesztésére, a mely a *miniszternél* teendő lépéseket sürget, noha itt törvényalkotás forog szóban. Mint egyik kiváló konventi tag, a ki pedig a kérdésnek nem csak vallásos, hanem társadalompolitikai fontosságát is hangsúlyozta, s a konvent beleszólásának jogát és szükségességét kiemelte, megjegyzé: sokkal többre kell néznünk a konvent szavának súlyát, semmint hogy nevében, minden oldalról meg nem látott, az összes mérlegelő szempontokat és körülményeket nem honorált néhány sorral a képviselőház elébe léphetnénk. Erre az előkészítésre első rendben az indítványozók vannak hivatva s szerintünk a konvent határozata igen természetesen fogható fel akként, hogy a kérdést *kellő előkészítés*

ezéjéből az indítványozóknak akarja visszaadni.

Im ezeket véltük szükségeseknek elmondani, — nem a konvent védelmére, melynek tekintélye sokkal magasabban áll, mintsem, hogy hozzá az —a—r ósárlásai fölérnek. Hanem az igazság érdekében s a netalán megtévesztettek tájékoztatására. A konvent nyugodt, békés tanácskozásai — ismételjük — reánk a legjobb hatást gyakorolták s anyaszentegyházunk építésére irányzott egyetértő odaadó munkájában, mely minden legkisebb dissonantia nélkül egyesíté a különböző társadalmi rétegekhez tartozó tagokat, a minden intézkedésében kifejezésre jutott egyházas szellemben és hamisítatlan protestáns öntudatban, a protestantizmusnak még mindig élő s eme tanácskozások rendén is megnyilatkozott szellemi és erkölcsi hatalmában biztató zálogát látjuk súlyos megpróbáltatásokat szenvedett egyházunk jobb jövődjének. Am gyakoroljunk a konvent intézkedései fölött a tárgy fontosságához illő komoly bírálatot, de dissonans hangokkal, csak elkedvetlenedést szülő vagy éppen benső meghasonlást szító okvetetlenkedésekkel ne zavarjuk nagy és szent munkáját, ha csak ezekben a nehéz időkben ellenségeinknek nem akarunk hasznos szolgálatot tenni . . . Sed haec haec.

— **A házszabályok revíziója.** A házszabályok revíziója ügyében megválasztott bizottság, a mely ma megalakult a képviselőházban, elnökévé Szilágyi Dezsőt, előadójává Horánszky Nándort választotta.

Országgyűlés.

Budapest, április 19.

Az appropriáció és előtte néhány vicinális: ez volt a mai ülés programja.

A vicinálisok, azok gyorsan siklottak be abba a stáncióba, amelynek neve: „elfogadtatt.“

— Hejh, ha a sineken is olyan gyorsan járnának azok a vicinálisok, mint itt a teremben! sóhajt fel egy képviselő.

Mégis, az egyiknél volt egy kis „forgalmi akadály.“ A zsolna—rajeczi vasutat kifogásolta Rakovszky István a néppártól, azt mondva, hogy az privát érdekeket szolgál. De ezt a kis akadályt felvilágosító s megnyugtató megjegyzéseivel hamarosan megszüntette Hegedüs miniszter.

Negyedóra alatt a vicinálisok le voltak tárgyalva.

Következett az appropriáció.

Neményi Ambrus előadó föllépett a szövekre s általános figyelem közt ismertette a javaslatot, kiemelve az abban foglalt két újítást: a párisi kiállításról s az állami tisztviselők érdekeiről szóló részt. Élénk helyeslés közt ajánlotta azután elfogadásra a javaslatot.

A néppártól jött az első vitázó beszéd. Felállt gr. Zichy János és szóvirágos beszédben szövezt arról, hogy a kormány programjában nagyon sok volt a — szóvirág.

— Ime, mondta erre egy tréfás honatya, itt van egy ember, aki másnak beszédében meglátja a virágszálat, a magáiban pedig a virágzapot se veszi észre . . .

Egy másik nevezetes mondása a grófnak az volt:

— Le kell vetni a fehér glazé-keztüőt és hozzá kell fogni a tisztítás alapos, durva munkájához!

Ime, az látszik ebből, hogy a néppártot már szoritja a keztüő, amelyet a béke óta visel. A néppárti marok nem szokta meg a keztüőt — és hogy éppen egy grófnak, egy gróf Zichynek kell ezt kijelennie! . . .

Egyébként a gróf ur kedvetlenségének az volt az oka, hogy — ugymond — „nem elég részletes a kormány programja.“ Azt hinné az ember, hogy talán sok részletet említ, a mi hiányzik. Dehogy! Csak egy

ha cousineod véletlenségéből az utadba nem kerül.

Meghökent.

— Ez igaz, — szólt lassan, a véletlenség nagy hatalom. De legalább nem tettem meg azt, a mit ő akar, csak parirozok. Mint a vivánsnál az ember szintén a szerint forgatja a kardját, a hogy az ellenfél jár. Ez harc és nem megadás.

— Helyes, helyes és a végén mégis csak bekapod a vágást. Ha nem az elsőt, akkor — az utolsót.

Ugy mosolygott rám, mint a beteg gyermek.

— Báresak úgy volna, — szólt sóhajtva — mert mi türes-tagadás szeret nek gyöngébb lenni, mint a milyen vagyok de nem viselhetem el a gondolatot, hogy esetleg egy hitvány gyöngeségnek föládoznám életem módját, a melylyel a sirig már megbarátkoztam. A szerelem csakugyan hatalmas — ezt most már nem tagadom — de halandóbb mint az ember. Elvész a házasságban is, hát ha ezt tudom, miért ne várjam be halálát is a nélkül, hogy megadtam volna magamat? Legyek férj, előbb jó férj, azután közömbös férj, végül házastárs férj és szüntelenül keressem, kutassam majd, milyen lett volna az életem, ha nem bomlok meg, — őh ezt tegyék meg a gyerekek és a gyöngék, én menekülök.

— De mi lesz, ha . . .

— Kérlek, ne disputálj velem, Sokkal hajlandóbb vagyok a derekam beadására, — semhogy hallgatnék az okos szóra. Félek minden okos szótól. Lehet, ha még egyet mondasz, meggyőzől. En pedig nem akarom, hogy meggyőzzél. — Isten veled.

És ment. Nagyugtalanul utána siettem, kergettem a nyomát néhány napig, hiába. Egyszer ráakadtam egy bőröndös boltban, gorombán rám förmedt, hogy ne avatkozzam a dolgába. Másnap hallottam, hogy csakugyan elutazott.

Vagy három hónappal később kaptam tőle levelet. Ohióból. Bocsanatot kért farsagatlanságáért, de félt, hogy megtalálnám téríteni. Most úgy érzi, hogy belehal a menekülésbe. Az Istenre kért, hogy írjak neki valamit a cousinejáról. — Utóiratában pedig minden szentekre arra kötelezett, hogy ne írjak neki róla semmit. Egyáltalán ne írjak neki, míg meg nem gyógyul.

Egy évig nem kaptam fölöle hírt. Aztán irt San-Francizskóból. Ohióból elment, mert ez nagyon közel van Európához. Most már gyógyulóban van, oh, nagyszerűen megy. Hogy könnyebben ábránduljon ki szerelméből, viszonyt kötött mindenféle asszonyszemélylyel. O, az kitűnő módszer. Megutálja az egész asszonyi nemet és arra gondol, hogy cousineja is csak asszony. Ugyan ha már férjhez is ment a kiesike, irjam meg neki. Ez nagyban elősegitené a kuráját.

Erre még félesztendeig várnom kellett, de megirhattam az örvendetes hírt. Nem kaptam választ.

Öt év mult el így, egyszerre csak beállított hozzám. Láthatóan megfiatalodott, de mégis az areának valami különös öreges kifejezése volt.

— Kigyógyultál? — kérdeztem az első üdvözlés után.

— Tökéletesen, — felelt yankee egykedvűséggel. — Örülök, hogy így

történt. Megóvtam saját magamat, sőt megerősödtem. Csak ki kell várni, nem hal az ember bele a szerelembe.

— Es boldogabb, ha kiheveri a szerelemet?

Homloka ránczba borult.

— Ez az, — felelt tépelődve — a mivel még nem vagyok tisztában. Meglátogattam a cousineomat, nagyon helyes asszony lett belőle s két szép gyermeke van. Az ördögbe, gondoltam, ha akartam volna, ennek a két szép gyermeknek most én lehetnék az apja. Merő véletlenség, hogy nem én vagyok az apjuk. S azóta megint egyre üldöz egy gondolat.

— Ugyan melyik?

Habozva felelt:

— Az, hogy hátha pusztán véletlenségéből nem én vagyok az apjuk. Ha még valamit mondasz akkor nekem, ha véletlenségéből megint találkozom veled, ha nem vagyok elég erős — édes istenem, azt hiszem, nagy számárság volt kigyógyitanom magamat.

— Ember, — szóltam rá keményen — kezdesz férfiatlan lenni. Most már én mondom neked, hogy a mibe fogtál, azt végezd be férfiasan.

— Ó, — felelt fölesillanó szemmel — van más út is, hogy jóvátégym hibámat. Hiszen ha az ember átlátja, hogy hibázott, csak nem köteles a hibájához ragaszkodni.

— Nos, hogy akarod jóvátenni?

Himezett, hámozott, végre kibökte:

— Megházasodom.

hiányzik: a revízió! Pedig éppen ezt óhajtja a néppárt. E miatt nem fogadja el a javaslatot.

Kossuth Ferenc rövid nyilatkozata után a szélsőbalról még Rátkay László beszélt.

Rátkayt némi jóakarattal legfeljebb mint népszónokot lehetne tehetségesnek mondani. De ő Petőfi-szakállt visel és folyton Petőfibról cizál — és ezért őt poétának mondják. A 48-as sallangoktól eltekintve alig volt valami a beszédében, de sűrűn emlegette a „magyarok Istenét“, a „rongyokká tépett törvényt“, a „vérző honfi szívet“ s elvégre Polczner Jenőnek nem lehet megtiltani, hogy ő ezen ne lelkesedjék . . .

Nagy esemény következett erre: Ugron Gábor beszélt. Megteltek az üres padok, figyelt a Ház, s a karzat is erre az eseményre lett ma oly népes és szép hölgyekkel ékes.

Hát konstatálni kell, hogy Ugron Gáborral együtt az ő ragyogó szónoki tehetsége megfrissülve, megerősödve került vissza a Házba. Szónoki tekintetben remek beszéd volt, melynek szépségeit az ellenfelek sem tagadják. Sűrűn zúgott a helyeslés és taps az ellenzéken. De konstatálni kell azt is, hogy Ugron első beszédével nem mint békebontó lépett fel.

Kritikája éles, epés, keserű és maró volt — de ez a kritika a multa vonatkozott. A jelent nem bántotta, sőt beismerte, hogy most kezd az ország lélegzethez jutni. És még tovább ment: felajánlotta az ellenzék támogatását a kormánynak, ha a mult még mindig kísértő szellemét le kell győzni, meg kell semmisíteni.

Óriási hatása volt az Ugron beszédének, az ellenzék lelkesedéssel beszélt róla a szünet alatt.

Mócsy Antal rövid beszéde után Széll Kálmán miniszterelnök állt szólásra. Nem nagy terjedelmű, de remek és óriási hatású beszéd volt, amelyben a miniszterelnök az ellenzéknek elvi jelentésű kifogásaira az Ugron beszédére megfelelt. Élvezés és helyeslés hallatszott e beszéd alatt gyakran az ellenzéki padokon is és a befejezéskor taps és élvezés zúgott a Házban.

Az óriási többség felállott ezután s elfogadta a javaslatot általánosságban.

— Ez nem paritás! hangzott Endrey tréfás fölkiáltása a nagy többség láttára.

Egy óraker részleteiben is le volt tárgyalva, el volt fogadva a javaslat. A vita — melyet két napra számítottak — egy ülést sem töltött be egészen.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Csütörtökön, április 20-án, („B“ bérletben) Prielle Kornélia urnó második vendégjátékául: *A nagymama*. Vigjáték 3 felv.-ban.

Pénteken, április 21-én, („C“ bérletben) *A bányamester*. Operette 3 felvonásban.

Szombaton, április 22-én, („C“ bérletben) Prielle Kornélia urnó harmadik vendégjátékául: *Marcelle*. Sardou színműve.

Vasárnap, április 23-án két előadás: délután 3 óraker: *A baba*, operette, este 7 óraker, rendez helyárrakkal, bérletszünetben; *Gyurkovics leányok*

Prielle Kornélia Debreczenben.

A magyar színművészet egyik legnagyobb büszkesége, Prielle Kornélia, csendes nyugodalmas magányából ismét eljött a jó debreczeniekhez, kik mindig szerették, bámulták s legutóbbi ittléte, a színészjubileum alkalmával is édes örömmel látták, hogy hiába telnek el a rohanó évek fölötte, az ő művészelke erőben, kellemben, nyájasságban s nagyságban most is fiatal, játéka most is magával

ragad, gyönyörködtet és megifjít. A mit a Teremtő lehelt ő belé, azon az ős tehetségben nem bir nyomot hagyni az idő s bár dicsőségben elért magas, szép életkora a testi erőt nála is gyengítette, mégis mikor a színpadra lép, lelke mint győző áll felül, minden mozdulata előkelő, csupa báj, könnyedség, mintha megbüvölve lenne ott környezet, hatás, minden de minden, hol ő játszik és arat szünni nem akaró lelkes tapsokat.

Tegnap első vendégjátékául A hol unatkoznak cz. vigjátékban lépett föl Reville hercegné szerepében, zsufolásig megtelt ház előtt, melyben senki sem akadt, ki nem tapsolt s éljenzett volna, mikor színpadra lépésekor az orchesterből a jó öreg Boránd bácsi felnyújtotta neki a közönség ajándékát, egy szép virágállványt. Perczekig ünnepelték a nagy művésznőt azután nyílt színen, felvonások végén számtalanszor tapsolták, mert régen nem volt a színházban ily élvezetes, mulatságos, szívet-lelket gyönyörködtető est, mint tegnap. A darab czimének impozáns paródiája volt a hatás, ha ugyan így a legjobban tudók nevében nevezni azt a kellemes időtöltést, mely tegnap kínálkozott keresetlenül és tisztán a közönségnek, százszor inkább, mint más kacagató, hatás vadászó, bohózat férezeleményekben. Ez a Prielle Kornélia elévülhetetlen érdeme. Kivüle lehetetlen még meg nem emlékeznünk Szabó Irmáról (Susanne) és T. Halmy Margitról (Raymond Jeanne), kik a keretből valóban kiemelkedő jelességgel játszottak. — A mit Szabó Irmában már annyiszor dicsértünk, — a természetesség, közvetlenség és a gondos játék oly megkapó harmóniában egyesült nála tegnap is, hogy a tegnapi estét legszebb sikerei közé számíthatja. T. Halmy Margitnál a finom választékoság, eredetiség a felfogásban, jelezte tegnap is a művésznői talentumot. A rendezés igen ügyes, izléses volt mindenütt, de legkivált a harmadik felvonásban.

* „C.“ bérlők levele. Vettük a következő levelet:

Tek. szerkesztő ur!

Egyik helyi lapban „több“ „C.“ bérlő azon panaszszal fordul a szerkesztőséghez, hogy két egymásutáni napra tették át a bérletet.

Bár Komjáthy urtól nem mindig van alkalmunk a bérlők iránti megkülönböztetett figyelmet tapasztalni, ez esetben mégis igazat kell adnunk neki és indokoltnak látjuk azon intézkedését, mely péntek és szombatra helyezte át napunkat, mivel így a nagy művésznő Prielle Kornélián kívül még az igazgatóság figyelméből Sárossy Paula vendégfellépésében is gyönyörködtethünk. Sorainknak szíves közlését kérve maradtunk stb.

Még több „C.“ bérlő.

* A „Teknősbéka“ Aradon. A Szegedi Napló a következőket írja: Az egyetlen vidéki színház, mely elmerte adni Gaudillot esipős bohózatát, az aradi. Leszky mutatja be társulatával a Teknősbékát, mely a Vigszínházban oly nagy szenzációt keített. A Szegedről eltávozott színészek közül Pethes, László és mezei is föllépnek a francia bohózatban, melyet az erényes debreczeniek kitiltottak Thália templomából.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Kihallgatások a királynál.

Budapest, április 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Ő felsége ma Bécsben kihallgatáson fogadta Sztáray grófnét, a megboldogult Erzsébet királyné volt udvarhölgyét, majd Vay gróf pozsonymegyei és Vajnich báró bács-bodrogmegyei főispánt.

A képviselőház ülése április 20-án.

A képviselőház ma rövid ülést tartott. Elfogadtak két helyiérdekű vasutáról benyújtott törvényjavaslatot, valamint a felhatalmazási törvényjavaslatot is. Holnap és holnapután a képviselőház nem tart ülést.

Tűz egy huszárkaszárnyában.

Budapest, április 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Bécsből jelentik, hogy a Jósefstadi huszárlaktanya tetőzete kigyuladt. A tűz nagy riadalmat okozott. A huszárok a tűzörsséggel vállvetve ember fölötti erővel három órai munka után lokalizálták a tüzet. A tűznél több sebesülés történt.

A kormány birtokvásárlása.

Budapest, április 20. (Érk. d. u. 2 ó.) A földmívelésügyi miniszterium megvette a csanádi káptalan stancsovai birtokát. A vételt a király jóváhagyta.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A önénozy-egyesület „Githen“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknel jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óraker, ünnepnapokon d. e. 11 óraker.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfaleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a fellek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utezai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán es pénteken haladócsoport.

Petőfi Zoltán szülőháza.

Debreczen, április 19.

Egy arczképnek másolatát közlőte ezelőtt egy héttel egyik fővárosi heti lapunk. Az arczkép koporsó ábrázol, a koporsóban egy fiatal férfi fekszik a halál ridegségével lesóványodott fakó arczán; ez a férfi: Petőfi Zoltán.

Dicső apának szintén eszes, de kevesebb tehetséggel megáldott gyermeke, kit

atyja nagysága tetszerencsétlenné, földönfutóvá, kit nem hagyott nyugodni az a tudat, hogy atyja egy nemzetet lelkesített és lelkesít dalaival, ki utánozni akarta a legkisebb részletekben is bálványozott apját, kit, csak emlékeiből, édes anyja rajongó szeretettel telt meséiből és egy egész nemzet szeretetteljes hálájából ismert.

Utánozni akarta apját, mert utánozni kellett neki. Apjától örökölte annak excentrikus természetét, idegességét, soha meg nem nyugvó, akadályt és pihenést nem ismerő lelkét, de hiányzott belőle az isteni szikra, hiányzott a lángész vakmerősége, a salakból ég felé törő lélek fennköltisége, becsvágya; külsőségekbe kezdte keresni a hasonlóságot és ez, szerencsétlenségére sikerült neki. Tanulni nem akart, mert a nagy Petőfi gyermekét már kora ifjúságában elkapatták, s ez jobban tett neki minden tanulásnál. Majd a kőbor életre szánta magát, színész lett csekély fizetéssel. Gyenge szervezetét csakhamar tönkretette a rendetlen élet, megkapta a tüdővérszt s hosszas szenvedés után elhalt Pesten. A fényképét hazaküldte volt házi asszonya külföldről egyik heti lapunknak, egy fényképet Petőfi Zoltán ravataláról.

Lakott itt Debreczenben ezelőttötven egynehány esztendővel egy kis család. Egy fiatal poéta, egy gyönyörű fiatal asszony és egy aranyos okos arczu fiúcska képezték a családot. Boldogok voltak, boldogok, talán először és talán utoljára életükben. A boldogság nem sokáig tartott. Kiűtött a forradalom, az apa, a lánglelkű költő elment a harciba, hogy lángszavával mint feltámadt Tyrtaeus lelkesítse a maroknyi magyar nemzetet, — elveszett a csatában, hol? — mikor? — ki tudja?! A szép asszony keserves könnyek közt várta vissza hitvesét, várta, várta, hiába, többé vissza nem tért. A kis gyermek pedig felnőtt apátlanul, gyengéd anyja nem bírt a gyermek makrancos, excentrikus lelkével, természetével, a gyermek felnőtt, hogy fiatalon pusztuljon el. — Ez a család *Petőfi* Sándor családja volt. Utolsó boldog óráját a kis család itt töltötte a Batthyányi-utczai *Ormós* Gábor-féle házban, itt született a kis Zoltán is, egy nemzet poétája élte itt életének legszebb perceit, és ez a ház áll, anélkül, hogy valami nyomát viselné annak, hogy e házban élt szabadságharcunk dalnoka.

Épen ezért csak örömmel üdvözölhetjük a *Csokonai kört*, mely tegnapi választmányi gyűlésén *terve vette, hogy Petőfi Zoltán szülőházát emléktáblával jelöli meg*. Hisszük, hogy e szép terv e nemes város közönségénél élénk visszhangra talál s annak megvalósítását az irodalmi emlékeket oly hiven ápoló Csokonai kör mielőbb keresztül viszi.

— **Egyházmegyei egyházi értekezlet.** A debreczeni ev. reform. egyházmegye f. év május 2-án Kabán egyházi értekezletet, a tanítói gyámintézet pedig közgyűlést tart. A kabaiak nagyban készülnek, hogy vendégeiket minél méltóbb fogadtatásban részesíthessék. — Az egyházi és községi előjáróság a polgársággal előkészítő értekezletet tartott, melyen a gyűlésen megjelenő Kiss Aron püspök és gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok és főispán s általában a vendégek fogadtatá-

sáról intézkedett. A vasutnál a vendégeket az egyház részéről Dávidhny János ev. esperes, a község részéről Bartha Lajos főjegyző üdvözli. A menetet lovas bandériom vezeti. A Kossuth-téren diadalkapu lesz felállítva. Az istenitiszteletli Szele György lelkész végezi, melynek bevégezése után a lelkész lakon a küldöttségek tisztelegnek a püspök és egyházmegyei főgondnok-főispán előtt. Az értekezletet a község ház nagytermében Dávidházy János esperes elnök nyitja meg, Sinka Sándor tanár; egyháziasság és felekezeti öntudat, Nagy Lajos lelkész: az egy szükséges dolog tételekről értekeznek. Az értekezlet után társas ebéd lesz a nagy vendéglőben, ugyan ott este a lelkész és tanítói gyámintézet javára táncvigalom. A tanítói gyámintézet ülése délutánra marad, A fogadtatáshoz kivonul az önkéntes tűzoltó egyesület s egyszerű mind intézkedik a templomban az istenitisztelet alkalmával való elhelyezkedésnél is, a fogadó bizottság a vendégek elszállásolásáról is gondoskodik.

— **A V. H. Sz. estélye.** Tisztelettel van szerencsém felkérni azon hölgyeket, kik a V. H. O. Sz. javára rendezendő színházi est előkészítéséhez szíves közremunkálatakat megígérték, kegyeskedjenek f. hó 23-ikán, azaz *vasárnap délelőtt 10 órakor* a városháza nagytermében megjelenni. Debreczen 1899. április 19. — Konez Ákos tb. tanácsnok, a V. H. O. Sz. debreczeni bizottságának elnöke.

— **A debreczeni kegyes tanítórendű róm. kath. főgymnázium** létesítése ügyében két napi tanácskozások eddigi eredménye a következő: A jelenlegi gimnázium helyén egy egész új, kétemeletes diszes főgymnáziumi épület lesz létesítve 138,462 frt költség előirányzattal: az építkezésen és berendezésen felül megmaradó összeg törzstőke gyanánt helyeztetik el gyümölcsözőleg, minek évi kamataiból, a tandíjakból és az államsegélyből lesznek az évi szükségletek fedezve. Az intézetet 8 osztálynak tervezik, az első négy párhuzamos (A. B.,) Jellege róm. kath. magyar tannyelvvel és a tandíj egyformán méretik ki mindenkire. Felügyeletet a *gymnáziumi bizottság* 12 taggal. (Debreczen szabad királyi város részéről *kettő*) gyakorol s a bizottság elnöke a helybeli prépost. A telek valamint az épület a helybeli róm. kath. egyházközség nevére lesz kebelezve. Mivel néhány pontra nézve a bizottság véglegesen még nem határozott, a szerződés aláírása és a kultuszminiszterium jóváhagyása csak most várható.

— **Dalestély.** A debreczeni iparos ifjúság önképző egyesületének dalköre f. év május hó 7-én, a Margit-fürdő disztermében dal és zeneestélyt rendez, melyre a meghívók a jövő hét folyamán már szétküldetnek.

— **Gyilkosság a péterfia-utczai temetőben.** Tegnapi számunkban megirtuk, hogy a péterfia-utczai temetőben *Bence* Bálint lókupezet meggyilkolva találták. A vizsgálóbíró tegnap délután boncoltatta fel Bence holttestét. A boncolásnál jelen voltak dr. *Szalay* József vizsgálóbíró, dr. *Issó* János törvényszéki orvos és dr. *Szentpály* Benő ker. orvos. A boncolás megállapította, hogy a szeren-

esetlen Bence tényleg gyilkosságnak esett áldozatul. Gyilkosa hátulról támadta meg s nehéz, valószínűleg ólmos bottal ütötte föbe, mely ütés halálos volt. A vizsgálóbíróság erélyesen nyomozza az ösmeretlen gyilkost.

— **Egy nemes lelkű nő halála.** A h.-nánási ev. ref. egyházat és gymnásiumát nagy csapás érte, mert egyik nagy jótevőjét — a halhatatlan emlékü *Soós* Gábor testvérét — *Soós* Sára asszonyt *Ozv. Fodor* Gábornét — ragadta el a halál f. hó 18-án. E nemes lelkű nő a nánási gymnásium részére 30 osztályozott hold földet 16 ezer forint értékben, egy 4 ezer frt értékű házas telket; 8 ezer frt készpénzt és egy 4500 frt értékű harangot — mely az ő nevét viseli — hagyományozott, oly czéllal, hogy a felállítandó 7-8-ik gymnásium alaptőkéi soha ki ne fogyjanak. Ha hozzá vesszük ezekhez, a boldogultnak bátyját *Soós* Gábort, ki 51 ezer frt készpénzt hagyott gymnásium munkának, ugy e két testvér együtt 90 ezer frtot meghaladó alapítványt tett a nánási gymnásium javára. Temetése f. hó 19-én — a városi dalárda közreműködésével — nagy részvét mellett történt. A halálesetről a h.-nánási ev. ref. egyház s a gymnásium külöm gyászjelentést adott ki.

— **A köszvényes- és csuzos betegek** figyelmét ne kerülje el azon páratlan hatású csuzes köszvény elleni kenőcs, mely Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapesten kapható üvegenként 1 frtért. Az elismerő levelek ezre bizonyítják, hogy e kitűnő kenőcs 15-20 éves bajokat néhány nap alatt biztosan meggyógyít.

— **Gazdaközönség figyelmébe.** Tekintettel a Francia- és Olaszország közötti egyezményre és arra, hogy Olaszország által 1891. évben szerződésileg a legnagyobb kedvezmény biztosított, felszólítatnak mindazok, akik kiviteli kereskedelemmel foglalkoznak, hogy ezen vámtarifában foglalt árakat kamaránknál tekintsék meg.

A miskolezi gyapjувásár f. é. június hó 14-én tartatik meg. Ezen jelenleg már 7-ik gyapjувásárt a miskolezi hitelintézet r.-t. rendezi.

Kereskedelmi és Iparkamara.

— **Debreczeni gyorsíró sikere.** Simon Imre hittanhallgató, a főiskolai gyorsíró egyesület egyik legszorgalmasabb s tehetséges tagja, ki a Debreczeni gyorsíró cz. folyóiratot is már 2 év óta autographálja, az orsz. magyar gyorsíró egyesület korrekt utleirási pályázatán I. díjat (egy drb. 20 koronás aranyat) nyert.

x **Hivatali helyiségül,** esetleg *ipari czélokra raktárnak* stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A Csokonai-Kör ülése.

Debreczen, április 20.

A Csokonai kör tegnap délután három órakor választmányi ülést tartott a kereskedelmi akadémia épületében levő saját helyiségében *Szél* Farkas elnöklete alatt.

Első sorban is a mult választmányi ülés jegyzőkönyvét olvasta fel Dr. *Benedek* János titkár, melyből kiemelendőnek tartjuk, hogy a Kaszinó határozatából az eddigi szokástól eltérőleg a Kazinczy-pályázatban a főrealiskola felsőbb osztályainak hallgatói is részt vehetnek. Felolvasás után a jegyzőkönyv minden megjegyzés nélkül hitelesített.

Ezután a hivatalos elfoglaltsága miatt távollevő főtitkár megbízásából Dr. Benedek János titkár számolt be a kör múlt évi működése és tevékenységéről. Kiemeli, mint legfőbb két mozzanatát a múlt év történetének, a Fazekas Mihály emléktáblája ünnepélyes leleplezését s a debreczeni színészet száz éves fennállása emlékére tartott jubileumot. Majd megemlíti, hogy jövőre nézve terve a körnek emléktáblával jelölni meg azt a házat, hol Petőfi Sándort családi örömeikkel ajándékozta meg sorsa, fia születésével, ezután tervbe van véve a honvédemléknek a honvédsírokra való átszállítása is.

Harmathy Pál antiquárius egy 1861-ben kiadott „Csokonai Albummal” s egy „Csokonai emlék” című füzetet ajándékozta meg a Kör, miért neki köszönet szavaztatott. Egyidejűleg felkéri öhajítja a kör mindazokat, kiknél Csokonaira vonatkozó ereklyék volnának, hogy azt megőrzés végett a Csokonai Körnek átengedni sziveskedjenek.

A Kör pénztárosa olvasta fel azután a Kör anyagi állapotáról szóló jelentését, melyből kitűnt, hogy a Körnek összes vagyona 17948 forint.

Komlóssy Arthur alelnök indítványt ad be, mely szerint a pénztárnok fizetése, tekintettel s jövőben szaporodó teendőire negyven forintról százötven forintra emeltesse Dr. Benedek János száz forintban kéri a fizetés megállapítását s ezt a választmány el is fogadta és ily értelemben fog javaslatot benyújtani a közgyűléshez.

Elnök megköszönve az eddigi szives támogatást, kijelenti, hogy miután ez évben ugyanis tisztújítás lesz, az elnökválasztásnál az ő személyétől tekintsenek el, miután tulhalmozott teendői miatt nem tehet eleget kötelességeinek.

E kijentés után Széll Farkas elnök eltávozott s az elnöki teendőket Komlóssy Arthur alelnök folytatta tovább. Több apróbb ügy elintézése után ő rekesztette be a gyűlést.

Santelli párbaja.

Budapest, április 20.

A főváros egyik legrokonszenvesebb és legnépszerűbb vívómestere, Santelli Italo, tegnap d. u. két ellenféllel állt pisztolypárbajban szemközt s a második párbajnál balkezén súlyosan megsebesült. A főváros összes sportköreiben egyébről sem folyik most szó, mint a híres mesternek könnyen végzetessé válható párbajáról s annak részleteiről. Mindenki igen szerencsés körülménynek tartja, hogy a pisztolygolyó bal kezét érte a mesternek; mert ha a jobbat találja, képtelen lenne többé kardot fogni. Pisztolypárbajnál tényleg igen ritka eset, hogy valaki a bal kezén sérüljön meg s ennél a párbajnál az csak úgy magyarázható meg, hogy Santelli a lövés után nem oldallal fordult ellenfele felé, hanem frontot csinált s csak úgy találhatta a golyó a bal kezét.

A párbaj részleteiről s előzményeiről igen különböző nézetek vannak elterjedve. Sportkörökben a következőket beszélik el a maestro lovagias ügyéről:

Kimnách László festőművész egy barátja, Schwarcz Viktor tartalékos cs. és kir. tüzérhadnagy Santelli mesternek egy megjegyzéséről értesítette. Kimnách levél-

ben vonta felelősségre Santellit, mivel azonban a választ nem tekintette elégtételnek, Vargay István tanárt és Kölber Gyula huszárfőhadnagyot bizta meg az ügy elintézésével.

Kimnáchhoz megbizottai levelet intéztek, melyben arról értesítettek, hogy Santellitől egy korábbi, Girol dini olasz vívómesterrel szemben felmerült ügyében tanusított magatartása miatt nem kérnek elégtételt. Santelli, a kinek ezt a levelet Vargay és Kölber megküldték, most Kardoss Gyula festőművész és Hámory László dr. által provokáltatta Kimnáchnak két segédjét, Vargayt és Kölbert a felükhöz intézett levelükben foglalt nyilatkozatért.

Mindkettőjük ügyét Kimnáchéval együttesen előbb Hentaller Lajos orsz. képviselő és Zubovics Fedor huszárkapitány, midőn pedig ők más, halaszthatatlan teendők miatt nem vihették tovább az ügyet, Polzovicz honvédszázados és Cap tüzérkapitány képviselték.

Santelli Italo megbizottjai utján Kimnáchhal szemben, baráti viszonyukra utalva, olyan kijelentést tett, mely az ügy békés elintézésének alapjául szolgálhatott volna, de a segédek a Kimnách-ügy befejezését a két előző szekundánsával szemben fenforgó ügy elintézéséig függőben tartották. A másik két ügy hosszasan huzódott el. Vargay István és Kölber Gyula megbizottjai Santelli ellen becsületbiróságot kértek, de e becsületbiróság Santelli elégtétel-adási és vevési képességét egyhangulag kimondotta.

Santelli Italo megbizottjai erre a függőben levő ügyek fegyveres elintézését kérték és a maguk részéről kardpárbajt kívántak. Az ellenfél, vagy helyesebben ellenfelek megbizottjai, Polzovicz és Cap kapitányok arra utalva, hogy hivatalos vívómester a párbajszabályok értelmében csak tetteleges bántalmaztatása esetében verkedhetik karddal, pisztolypárbajt kívántak. Hosszas tárgyalás után az utóbbi álláspont győzött.

A segédek a feltételeket a következőkben szabták meg: Célgömbbel ellátott simacsövű pisztolyok, husz lépés távolságról egyszeri golyóváltás, husz másodpercnyi célzási idővel.

A párbajokat az Üllői-uti kiserdőben vívták. Az első párbaj (Santelli Kölber Gyulával) sértetlenül folyt le; a felek nem békültek ki. A második párbajnál Santelli Kimnách Lászlóval állott szemben. Kimnáchot sportkörökben, mint elsőrangú vívót és lövőt ismerik, épp úgy, mint Santelli-ről is ismeretes, hogy nemcsak a karddal kezében mester, hanem a pisztolylövésben is megérdemli ezt

a címet. Az első lövést Santelli tette, de nem talált; nyomban utána lőtt Kimnách s golyója Santelli balkezének három ujját összeroncsolta. — Azonnal orvosi ápolás alá vették s kocsin Dollinger tanár klinikájára szállították, a nélkül, hogy az ellenfelek kibékültek volna. Jelenleg Santelli lakásán fekszik.

Madelaine kisasszony bal-lépése.

Anyja genfi leány volt, apja soissoni főkelőket vezette a nagy háború idején. Madelaine, a sötét hajú, piros arcu kis Madelaine tizenhét éves koráig a Louxenbourg kert thuja-fái között hajtott a batisztruhás barátjaival együtt a karikákat. Azon a nevezetes reggelen azonban, mikor a szép leány az első hosszú ruhát vette magára, apja így szólott:

— Madelaine már nagy lány. Ezentul maga fogja keresni a kenyerét.

Az idea a leánynak is tetszett. Igen, ő fogja megkeresni. De mikép, mikép? Apja ekkor kiségitette zavarából: életpályákat jelölt ki a számára:

— Mi akarsz lenni? Lehetsz énekesnő, varróleány, vagy nevelőnő.

Másnap elmentek a Vaudeville hez. Madelaine próbát énekelt. Az igazgató el volt ragadtatva.

— Na, tetszik a leányom?

— Természetesen.

— Tehát ön is azt hiszi, hogy van tehetsége?

— Szinte annyi, mint Linnae-nek.

— E szerint szerződte.

— Bocsánat.

— Igen, vagy nem?

— Nem.

— Teringgettél! Es miért nem?

— A kisasszonynak előbb vidéki gyakorlatra van szüksége.

— Ugy? Mennyi ideig?

— Tíz, vagy tizenöt évig.

Madelaine sorsa eldőlt. Színésznő nem lehetett, varrni borzadt, hát ismerősei ajánlására — eljött Magyarországra francia leánynak.

Tavaly Debreczenbe került Madelaine. Szittya nyelvű kis barbárok tanitgatott az Alfréd de Museat iágyonn csengő szavaira. Verőfényes, mosolygó délelőttökön kis tanítványait kézen fogva sétáltatta a korzón. Körülötte selyem-ruhás asszonyok haladtak az aszfalton végig vidám, derült arccal hallgatva a kísérik jókedvű fecsegését. Egyáltalán mindenkinek van jó embere csak Madelaint nem szerette senki.

A fiatal leány végtelenül elhagyottatnak és szerencsétlennek érezte magát. Egykor egyszerre különös gondolat villant keresztül fején. Vajjon, ha neki is olyan pompás ruhái lennének, akkor se mondaná neki senki:

— Je t'aime Madelaine, mon ange!

A vágy, hogy szép legyen, hogy szeressen és szeressék, teljesen betöltötte naiv, könnyelmű lelkét... A többi magától jött. Madelaine megfeledezett magáról...

Ne méltóztassanak Denise re gondolni: a szegény Madelaine szokatlanabb zsánerű tévedésre adta megzavart fejét. Olyasmire, a miért odahaza Párisban a Mazasba szállásolják az embert.

Egy ezüst evőkészlet, ruhanemű és több kisebb értékű tárgy tünt el attól az uri háztól, a hol Madelaine kisasszony lakott. Az elveszett dolgok később megkerültek a — Madelaine szekrényében...

Viola tout! Ezért maradt ki a kis párisi leány, alkalmasiat mindenkorra, a korzó aszfaltjáról.

CSARNOK.

Bacsányi János hitvесе.

Irodalomtörténeti regény.

— Irta: Könyves Tóth Kálmán. —

(Folytatás.)

— Brr! borzasztó! — sikoltott Gabriella, — s ez ember kezében van kötelezőnyünk! Mindegy, erős leszek s leküzdöm az undort, miként az orvos, ha tanulmányai végett hullát boncolni kénytelen.

Mig az apa s leánya remegve várta a számtiszt érkezését, Baumbergné reménykedve nézett a látogatás elé. Kényszerítette Gabriellát, hogy legszebb öltönyét vegye magára, az anyák rendesen számítanak s Baumbergné mindig számított, valahányszor nőtlen ember lépett be házuk küszöbén! E számításban sokszor esatlakozott, de azért Gabriellát okolta; az ő hidegsége volt az a szirt, melyről legszebb számításai visszaverődtek. És mikor eszébe sem jutott számítani, Gabriella akkor számított. Gabriella jelleme merőben ellentétes volt anyjával s így történt, hogy számításai nem egyeztek. A mama vagyont, rangot szőtt terveibe, leánya rokonszenves sziv után vágyott. És az anya, bár tudta, hogy leánya Bacsányi iránt különös hajlammal viselkedik, még sem mondott le számításairól. Innen volt, hogy nem osztá férje s leánya aggodalmát, sőt némi örömmel várta a lépre kerülő madarat.

Délután négy órakor fogat állott meg Baumbergék háza előtt s a fényes hintóból csakugyan régi ismerősünk lépett ki Kiváló izléssel volt öltözve. Könnyedén s urias magatartással haladt fel a lépcsőn s midőn az inas bejelentette, mintha régi jó barát volna otthonias fesztelenséggel köszöntötte az öreg urat s családját. Gränzenstein oly kellemesen társalgott, hogy Gabriella gyanuja már-már oszlani kezdett s az anya hinni merészelte. Hogy számításai elvégre mégis diadalra jut. A társalgásba belehevült számtiszt meg azon bátorságra is vetemedett, hogy világos sárga keztyűjét levonja s közszemlére tegye finom fehér kezét s a balkeze kis ujján tündöklő briliántgyűrűjét.

Krisztina asszony szeme mintegy oda volt bűvölve e gyűrűhöz: Gabriella is meglátta, ugyanazon perczben elhalványodott s rögtön rosszuléletről panaszkodva, szobájába távozott.

Gabriella előtt e gyűrű nem volt ismeretlen. Azon a végzetes estén, mely rája nézve oly szerencsésen végződött, éppen ilyen gyűrűt látott megtámadója ujján. Azon est óta emlékezetében nem merült föl sem a gyűrű, sem a jelenet, sőt megbocsátott annak, ki akaratlan eszközölte lön boldog jövőjének. S most a végzet, mintha megsajnálta volna a jót, melyet tett, ismét utjába hozza Gabriellának azon embert, kitől oka volt rettegni.

Gabriellának eszébe jutott, hogy ama ismeretlen férfi szakállt viselt, mig Gränzenstein borotvált arcú; majd apja szavai ismétlődtek ajakán s az akkor érzett borzadály ismét átfutotta tagjait. Teljesen meg volt győződve, hogy a számtiszt s megtámadója ugyanazon személy; A gyűrű kétségtelen tanujel. Azt is tudta, hogy Thugut rendőrei állótnyben szerteszét barangolnak s befurakodnak mindenhová. Bacsányi több olyan dolgot közölt Gabriellával, a mi őt e férfiuért méltán aggaszthatná. Midőn Gränzenstein a titkos rendőrt felismerte s a gyűrű segítségével kapcsolatba hozta az eseményeket, fájdalom szorította össze szivét, remegett, nem magáért, de azért,

kit önmagánál jobban szeretett. Mindenáron ki kell tudnia Gränzenstein kilétét, mert ha ez ember csakugyan rendőr: akkor Bacsányi veszte van, akkor sietni kell s fölázdozni mindent, hogy megmenthesse, ha ugyan megmenthető.

Mikor kissé visszanyerte higgadtságát, belátta, mily hátrányára válhatik Gränzenstein iránt tanúsított magaviselete szegény apjának, továbbá Bacsányinak. Kárhoztatta magát, hogy e hibáját nem hozhatja helyre. A rendőr éles figyelmét nehéz lesz kijátszania. De meg kell kezdeni a harezot s addig nem szabad nyugodni, mig ez embert ki nem ösmeri. — Lehet, hogy ártatlanul vádolja s akkor bocsánatot kér tőle, fölfedez előtte mindent s barátságára méltatja.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

(Eredetiből magyarra fordítva).

Tek. **Wilhelm Ferencz** gyógyszerész urnak
Neunkirchen. Alsó Ausztria.
New-York 18/V 98.

Jó uram!

1895. november 12-én oly foku rheumatismust kaptam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam volna. Testsúlyom 175 lbs-ról 130 lbs-re ment vissza. Jelétül ama borzasztó fájdalmaknak, melyeken évente átmentem. Kipróbáltam mindenféle gyógymódot, amit valaki csak valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a villamos török fürdőig, de azért annyira nem érzem magam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem akart többé tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam cseppet sem segíteni. Idők multával találkoztam egy barátommal, ki figyelmeztetett engem a **Wilhelm-féle csusz os közhvényellenes vértisztító theájára** mint ami csalahatatlant szer a rheuma ellen. En elmondtam neki, hogy mennyi mindent megpróbáltam már s kevésbé bízom ezen theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban, hogy én önnök írjak s hogy érzetem, hogy van még ami engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentő szer létezik. Nem tudom szavakban kifejezni ama rettenetes kinokat, melyeket a legutolsó 3 évben éltem. De most ez nem háborgat többé engem s ezen pillanatban úgy érzem magam, mint aki újjászületett s nem tudok a világnak nagyobb kincsét a **Wilhelm-féle csusz os közhvényellenes vértisztító theánál**. Kérem önt uram, legyen szives a Wilhelm féle csusz s közhvény elleni theából nekem 12 csomaggal küldeni. Önnök a legfőbb egészséget s hosszu életet kívánva vagyok őszinte tisztelője **Gordon M. Jozsef 179. orchard st. New-York.** Egyesült Államok. — Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: **Rehalovits I. gyógyszerész** Debreczenben.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény
társaság közlése.

1899. április hó 20-án.

Államadésság:

Magyar aranyjaradék 4%	— 119.70	120.20
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
" koronajaradék 4%	— 97.40	97.80
" regále vált. köt. 4 1/2%	— 100.50	101.—
Osztrák aranyjaradék 4%	— 120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/10%	100.50	101.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.25	139.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	— 381.50	382.—
Osztrák hitelbank részvény	— 357.40	357.60
Magyaripar- és keresk. bank. r.	101.—	102.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
3%-os	103.50	104.50
Osztrák földhítel sorsjegy 3%-os	120.—	121.—
Magyar vörös keresztorsjegy	11.30	11.80
Osztrák "	— 20.40	20.90
Olasz "	— 12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	— 7.—	7.50
Jó-sziv "	— 4—	4.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	— — — 5.66	5.74
20 márkás arany	— — — 11.78	11.82
20 frankos arany	— — — 9.55	9.59
1 Sovereigns	— — — 12.04	12.08

Budapesti gabonatózsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. április 18-án.

Buza ma csak nehezen volt eladható, a malmok igen tartózkodók voltak és így a tulajdonosoknak magukat nagyobb engedményekre kellett elhatározniok, ha tul akartak adni árujokon. Ez még így is nehezen sikerült. Eladatott 10,000 mm. 15—20 krral olcsóbb árak mellett.

Rozs 10—15 krral ment vissza.

Tengeri jól tartotta árát.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 500 mm. 80 k. 9-80 forinton, 100 mm. 80 k. 9-55 forinton, 200 mm. 78-7 k. 9-60 forinton, 200 mm. 77-5 k. 9-70 frton, 300 mm. 77 k. 9-35 frton, minc három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Buzában az üzlet ma időközönként valósággal derutszerű jelleget öltött, különösen az áprilisi határidőben, melyre nem lehetett elég olcsó árat ígérni, hogy meg ne kapja az ember.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilusra	8.70, 8.51, 8.58,
" májusra	8.60, 8.57, 8.61, 8.53, 8.58,
" októberre	8.17, 8.18, 8.16,
Rozs áprilusra	0.—, 0.—,
" októberre	6.46, 6.48,
Zab áprilusra	5.78, 5.79,
" októberre	5.44, 5.45,
Tengeri májusra	4.45, 4.44, 4.47, 4.44,
" júliusra	4.56, 4.58, 4.59, 4.58,
Repeze augusztusra	—, —,

Délutáni határidőüzlet.

Délután 4 1/2 órakor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza májusra	8.52— 8.53
" áprilusra	8.52— 8.54
" októberre	8.16— 8.17
Rozs áprilusra	0.— — 0.—
" októberre	6.48— 6.50
Zab áprilusra	5.78— 5.80
" májusra	5.72— 5.74
Tengeri 1899. májusra	4.44— 4.45
Repeze augusztusra	11.80— 11.90

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 199.

Bérlet 164. sz. „B"

Ma csütörtökön, 1899. április hó 19-én,

Prielle Kornélia urnőnek, a Nemzeti színház művésznőjének második vendégjátékául

A nagymama.

Eredeti vigjáték 3 folv. Irta: Csiky Gergely.

SZEMÉLYEK:

Szerémi grófnő	— —	Prielle K.
Ernö, unokaja	— —	Tóth Elek
Örkényi Vilmos, báró, nyug. ezr.	— —	Fenyéri Mór
Kálmán) rokonai	— —	Tanay F.
Piroska)	— —	T. Halmi M.
Timár Karolin, nevelő-intézet tulajdonosa	— —	Csügényi V.

Holnap pénteken április 21-én: Sárosi Paula felléptével:

A bányamester.

Operette 3 felvonásban.

Bérekcsik dijszabályzata.

Table with columns for 'Két', 'Egy', 'Levegő' and rows for 'I. Napssámra', 'II. Órassámra', 'III. Egyes járatokért', 'IV. Meghatározott járatok'.

Kiadó és laptulajdonos: Csokonai nyomda. Felelős szerkesztő: Koncz Ákos. Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Kárpitos műhely.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint Szent Anna-utca 10. sz. alatt (Ujházi-ház)

Kárpitos műhelyt

nyitottunk. Több évi tapasztalat után képesítve vagyunk mindenféle kárpitos szakmába vágó munkát, ó-dívatu butorok izléses átalakítását jutányos árért előállítani.

Kiváló tisztelettel Nagy A. és Makranczi Géza kárpitos és diszítő. Debreczen, Szent-Anna-utca 10. szám.

Nyomdai vállalat eladása.

A Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság Debreczenben felszámolásba lép, vállalatát, mely 2 nagy hengernyomású gyorsajtóval, 1 többszín nyomású Phönix-géppel, egyéb segédgépekkel, stereotípiával, megfelelő mennyiségű ujság-, könyv- és accidenc-betűkkel dusan felszerelt és a modern igényeknek kielégítésére minden tekintetben alkalmas nyomdából, könyvkötészetből és Debreczenben megjelenő két napilapból áll — eladóvá teszi.

A venni kívánók ezennel felhivatnak, miszerint vételi ajánlataikat a felszámoló bizottság elnöke Márk Endre ügyvéd úrnál Debreczenben a folyó 1899. évi május hó 1-ső napjának déli 12 órájáig adják be.

Bánatpénzül 2500 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban ugyanott, vagy a Közgazdasági Banknál Debreczenben teendő le.

A részletes eladási feltételek a nyomda helyiségében megszerezhetők, — és az ajánlatokban kitéendő, hogy ajánlattevő ezen feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

A beérkezett ajánlatok elfogadása vagy el nem fogadása felett a felszámoló bizottság szabádon határoz, utóajánlatot azonban semmiesetre nem fogad el.

Venni szándékozók úgy a nyomdatelepet, mint az üzleti könyveket is bármikor megtekinthetik.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. október hó 1-től.

Large table with columns for 'Állomások', 'Tv.sz.', 'Sz. v.', 'V. v.', 'Sz. v.', 'Gy. v.', 'Sz. v.' and rows for various stations like Budapest k. p. u., Püspök-Ladány, Debreczen, etc.

* Budapest k. p. u. Püspök Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány Nagy-Károly között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debreczen—Püspök Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál minden kedden a szomszédos forgalmu menetek használatá ki van zárva.

Nyomtatvány-vásárlók figyelmébe!

Az alant felsorolt, czélszerű beosztásu nyomtatványokat, jó papíron, a következő legolcsóbb árakon számítjuk és pedig:

Szolgálati (cseléd-) könyvek folyó számmal ellátott 48 oldallal: 100 db 4 frt 50 kr., 100 drbon alul drbja 5 kr. Egy ezer drb 40 frt.

Gyógyszerész-számla fekete és piros nyomással egész iv, drbja 2 kr. 100 drb 1 frt 80 kr.

Fizetési bárcza. (Fogyasztási ital és italméresi adófizetési lajstrom) 100 iv 1 frt 50 kr.

Kimutatás. (Térrajz dox ánytermelési engedély elnyerése iránti folyamodványhoz szükséges adatokból) 100 drb 1 frt 20 kr.

Ev. ref. egyházi nyomtatványok:

Table listing church documents: Egyházi adó-főkönyv, Napló, Gondnoki Napló bevétel, Pénzbeli számadás, Terménybeli, Keresztelési anyakönyv, Szülöttek és megkereszteltettek anyakönyve, Halottak anyakönyve, Házassági anyakönyv, Egyházi adóiv 5 évre szóló, Esketési igazolvány, Keresztelési jegy, Családi értesítés.

Továbbá ügyvédi és végrehajtói nyomtatványok író-papírok és levélborítékok.

Vidéki megrendeléseket postafordultával Intézzük el. „CSOKONAI“ nyomda Debreczenben, IV., Hal-köz 4. sz.